
Plannen en organiseren: verwachtingen per graad

Eerste graad (1e en 2e jaar)

Leeftijd: 12-14 jaar

Focus: **Basisvaardigheden aanleren**

Wat ze moeten leren:

1. Korte-termijnplanning

- Huiswerk en toetsen plannen voor de komende dagen.
- Werken met een agenda of planner (digitaal of op papier).
- Inzicht krijgen in dagelijkse routines (bijvoorbeeld vast tijdstip voor huiswerk).

2. Taken begrijpen en organiseren

- Leren hoe ze opdrachten moeten opschrijven en bijhouden.
- Schoolmateriaal voorbereiden voor de volgende dag (boeken, schriften, gymspullen).

3. Prioriteiten stellen

- Eenvoudig onderscheid maken tussen "moet nu" en "kan later".
- Focus op dringende deadlines, zoals huiswerk voor de volgende dag.

4. Basis zelfcontrole

- Omgaan met uitstelgedrag (met eenvoudige hulpmiddelen zoals een to-do-lijstje).
- Reflecteren op de vraag: "Wat moet ik vandaag écht af hebben?"

Ondersteuning nodig:

- Regelmatige controle en begeleiding van leerkrachten, ouders (bijvoorbeeld wekelijks samen naar planning kijken) en leerondersteuner.

Tweede graad (3e en 4e jaar)

Leeftijd: 14-16 jaar

Focus: **Zelfstandigheid ontwikkelen**

Wat ze moeten kunnen:

1. Middellange termijn plannen

- Leren vooruitkijken naar toetsen en taken enkele weken op voorhand.
- Grote taken of projecten opdelen in kleinere stappen en deadlines instellen.

2. Combineren van meerdere verantwoordelijkheden

- Een balans vinden tussen schoolwerk, hobby's, vrienden en vrije tijd.
- Tijd efficiënt indelen voor zowel korte als lange opdrachten.

3. Complexere prioriteiten stellen

- Inzicht ontwikkelen in wat belangrijk is op lange termijn (bijvoorbeeld voorbereiding op een examenweek).
- Taken rangschikken op basis van moeilijkheid of tijdsintensiviteit.

4. Gebruik van tools

- Werken met digitale hulpmiddelen zoals Pomodoro app, Toggl track (tijdsindeling),
- Bestanden en schoolwerk digitaal ordenen (bijvoorbeeld in mapstructuren).

5. Zelfreflectie en evaluatie

- Na toetsen of deadlines nadenken over wat goed ging en wat beter kon.
- Begrijpen hoe planningsfouten (bijvoorbeeld te weinig tijd voor studeren) invloed hebben op resultaten.

Ondersteuning nodig:

- Regelmatige controle en begeleiding van leerkrachten, ouders (bijvoorbeeld wekelijks samen naar planning kijken) en leerondersteuner.

Derde graad (5e en 6e jaar)

Leeftijd: 16-18 jaar

Focus: **Vorbereiding op zelfstandigheid in hogere studies of werk**

Wat ze moeten kunnen:

1. Lange-termijnplanning

- Zelfstandig plannen voor een volledige examenperiode of een uitgebreid eindwerk.
- Inzicht hebben in de tijd die nodig is voor complexe taken en hiernaar handelen.

2. Efficiënt tijdsbeheer

- Een realistische dag- of weekplanning maken en zich eraan houden.
- Pauzes inplannen en leren omgaan met afleiding (bijvoorbeeld sociale media).

1. Verantwoordelijkheid nemen

- Zelf tijdig starten met projecten of studeren zonder externe controle.
- Deadlines halen zonder constante herinneringen van ouders of docenten.

2. Balans behouden

- Plannen van tijd voor ontspanning en sociale contacten naast schoolwerk.
- Stress herkennen en weten hoe ze dit kunnen verminderen door goede planning.

3. Gebruik van geavanceerde hulpmiddelen

- Complexere planningssystemen gebruiken, zoals Gantt-diagrammen voor projecten of eindwerk.
- Zelfstandig werken met digitale platforms zoals Microsoft Teams, OneNote of Notion.

4. Zelfmonitoring en bijsturing

- Regelmatig reflecteren op hun voortgang en hun planning aanpassen indien nodig.
- Strategieën toepassen om met uitstelgedrag of slechte planning om te gaan.

Ondersteuning nodig:

- Meer autonomie, maar leerkrachten kunnen periodiek check-ins organiseren (bijvoorbeeld naarmate een groot project nadert).
- Training in specifieke studiemethoden en planningsstrategieën voor hogere studies of het beroepsleven.

Vergelijking en groei

Leeftijd/Graad	Korte-termijnplanning	Lange-termijnplanning	Zelfreflectie	Ondersteuning nodig
12-14 jaar (1e graad)	Eenvoudig (dagelijks/wekelijkse doelen)	Basis (weken vooruitkijken)	Beperkt	Veel begeleiding
14-16 jaar (2e graad)	Middelmatig (week- en maandplanning)	Gevorderd (opdelen van projecten)	Groeit	Regelmatige check-ins
16-18 jaar (3e graad)	Gevorderd (dagelijks/wekelijkse routine)	Complex (volledige perioden plannen)	Hoog	Autonomie met sporadische begeleiding